

สถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน

German Cultural Institute

สาขาของสถาบัน "เกอเธ่"

Branch of the Goethe - Institut

DEUTSCHES KULTURINSTITUT BANGKOK

Zweigstelle des Goethe - Instituts

zur Pflege deutscher Sprache und Kultur im Ausland

THE PRO MUSICA ORCHESTRA

Conductor: Hans Guenter Mommer

Soloists: Malaival Boonyaratavej Piano

Kitty Lamb, Soprano

ณ โรงละครแห่งชาติ

National Theatre

๗ เมษายน ๒๕๑๑

7. Mai 1968

7th May, 1968

THE PRO MUSICA ORCHESTRA

Leader: M.L. Usni Pramoj

1st Violin

M.L. Usni Pramoj
Samak Swetadis
Smaisart Snidvongs
Rabin B. Silpa
Suwan Wichairud
Saman Sinthu - usa
Charit Tingsabadh
Klaus Klinke

2nd Violin

Phairoj Duriyankasetha
Cherd Hutavadhana
Pojana Nagavachara
Paibool Supavaree
Helga Meier
Deidre Collin

Viola

Narong Maneekhao
Mit Pramuanvorachat
Carl Schnoor
Suthin Srinarong
Satiern Maneevas
Manosh Nutacom

Violoncello

Leslie Sompang
Aree Sukagesa
Prachuab Bhandhumachinda
Reimar von Zadow

B a s s

Prayong Sakdithavorudamrong
Glenn Morris

Flute

Eleanor Sandford
Hervey Hinkle
Kriengsak Sangchaum

O b o e

Channarong Dangula
Boonyang Chitrhom

Clarinet

Somboen Saengsonthi
Panom Waipanpy

B a s s o o n

Rangsee Tabtimtong

H o r n

Mark Beaubien

Sally Finan

T r u m p e t

Danny Stark

David Beaubien

T r o m b o n e

David Smith

T u b a

Kovit Charoenphon

T i m p a n i

Trong Tippavatana

X y l o p h o n e

Bunyet Kengkaket

P e r c u s s i o n

Pete Lamb

Patty Lamb

H a r p

Yuvadee Jalanugraha

P a i n o u n d O r g a n

Vicharini Budasuke

MALAIVAL BOONYARATAVEJ

มาลัยวัลย์ บุญยรัตเวช ได้รับยกย่องว่าเป็นนักเปียโนที่มีความสามารถเป็นเยี่ยมผู้หนึ่งในประเทศไทย และได้รับความนิยชมจากมหาชนเป็นอย่างสูง

ขณะที่ศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยกรุงเทพฯ เธอได้ชนะการประกวดเปียโนที่สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย จัดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๔๑ หลังจากนั้นเธอได้ไปศึกษาต่อที่ โคว์ คอลเลจ แห่ง เมืองซีตาแรพิดส์ รัฐไอโอวา สหรัฐอเมริกา ได้รับปริญญาทางดนตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ และปีต่อมาได้รับปริญญาโททางดนตรี จาก อิสแมนส์ สกูล ออฟ มิวสิก, มหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์, รัฐนิวยอร์ก เธอยังได้รับเกียรตินิยมและรางวัลอื่นๆ จากสมาคมเกียรตินิยมแห่งชาติ (Phi Kappa Phi) และสมาคมดนตรีแห่งชาติ (Mu Phi Epsilon) และยังได้รับ กรอฟอร์ด มิวสิก ไพร์ซ เนื่องจากได้รับคะแนนสูงสุดทางทฤษฎีการดนตรีอีกด้วย

หลังจากกลับสู่ประเทศไทยแล้ว เธอได้แสดงเปียโนเดี่ยวและร่วมแสดงคอนเสิร์ตกาชาดร่วมกับวงดุริยางค์แห่ง ราชนาวิก ใน คอนแชร์โต ใน เอ ไมเนอร์ ของ กรีก, คอนแชร์โต หมายเลข ๑ ใน บี แฟลท ไมเนอร์ ของ ไชกอฟสกี และ แรฟโซดี อิน บลู ของ เกอร์ชวิน

นอกจากการแสดงคอนเสิร์ต เธอยังเป็นอาจารย์สอนดนตรีและการขับร้องประสานเสียงของโรงเรียนนานาชาติ กรุงเทพฯ และเป็นพระอาจารย์ถวายการสอนเปียโนแก่เจ้าฟ้าหญิง ๒ พระองค์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ซึ่งนับว่าเกียรติที่เธอพากภูมิใจอย่างยิ่ง

As one of the most brilliant and distinguished pianists of Thailand Malaival Boonyaratavej has been lauded for her extraordinary artistry by the critics and public alike.

While still a student of Wattana Wittayalai Academy, she won the first prize in a piano competition held by the Bangkok Music Society in 1948. After some years of study in the United States she received a Bachelor of Music degree from Coe College in Cedar Rapids, Iowa in 1955 and the following year she was granted a Master of Music degree from the Eastman School of Music, University of Rochester, New York. Meanwhile she received many honours from the National Honour Society and the National Music society and Crawford Music Prize for having the highest rank in music theory. After returning Thailand she presented to the public many recitals and participated in orchestral concert performances. As a soloist she played Concerto in a minor by Grieg, Concerto No. 1 in b Flat minor by Tchaikowsky and Rhapsody in Blue by Gershwin with the Royal Thai Navy Symphony Orchestra for the Red Cross charity concerts.

Apart from her concert appearances, she now limits herself to teaching general music and choral singing at the International School, and to giving private piano lessons once a week to the two Royal Princesses, T.R.H. Sirinthorn and Chulaporn.

Press opinions: "Malaival's piano gives forth a sure beautifully articulated music which has precise rhythm and great capacity for perception." "Her recital was played with great brio and virtuosity and roused the audience to the highest degree." "Among her pianistic assets was a singing tone which carried even in the big moments." "Mrs. Malaival is a very fine pianist with breadth and musical insight coupled with an amazingly clear technique."

KITTY LAMB

กิตติ แลมป์ เกิดที่ แคนซัส ซิตี้ รัฐมิสซูรี เธอได้เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุย่างเข้า ๖ ขวบ และต่อมาได้เข้าศึกษาที่ วิทยาลัยการดนตรีแห่งแคนซัสซิตี, มหาวิทยาลัยมิสซูรี และได้รับปริญญาทางดนตรีจากมหาวิทยาลัย แคนซัส เธอได้เป็นสมาชิกของ American Guild of Variety Artists และ The National Association of Teachers of Singing.

ตลอดเวลาที่ผ่านมา กิตติ แลมป์ ได้เคยปรากฏในรายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ละคอน และคอนเสิร์ต เธอได้มาอยู่ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ได้สอนการขับร้องและควบคุมวงอังกะลุงที่โรงเรียนนานาชาติ เธอเป็นภรรยาของพันตรี ริชาร์ด แลมป์ และมีบุตรด้วยกัน ๒ คน และทั้งสองก็จะได้เป็นนักดนตรีในกลุ่มเพอกล์สันของการแสดงคอนเสิร์ตครั้งนี้ด้วย

Kitty Lamb was born in Kansas City, Missouri. Her musical training began at age six. She studied at the Kansas City Conservatory of Music, the University of Missouri and has a Bachelor of Music Degree from the University of Kansas. She is a member of the American Guild of Variety Artists and the National Association of Teachers of Singing.

Throughout her life, Kitty Lamb has appeared in various entertainment media; radio, television, and theater and concert stage. A Bangkok resident since 1963, Mrs. Lamb teaches vocal music and unkalong band at International School. She is the wife of Major Richard Lamb and they have two children also appearing in this concert as members of the percussion section

APPRECIATIONS

สถาบันวัฒนธรรมเยอรมันและวงปรมุสิกฯ ขอถือโอกาสขอบคุณ นาย ธนิก อยู่โพธิ์ อธิบดีกรมศิลปากรและผู้อำนวยการของโรงเรียนดนตรีสยามกลการ ที่ได้ให้ยืมเครื่องดนตรีและขอขอบคุณ นาวาโท สำเภา นียมเดช แห่งวงดุริยางค์ราชนาวี และ นาย ชลหมู่ ชลานุเคราะห์ แห่งวงดุริยางค์กรมศิลปากรที่ได้ให้นักดนตรีหลายคนมาร่วมการแสดงคอนเสิร์ตครั้งนี้

The German Cultural Institute and the Pro Musica Orchestra wish to acknowledge their indebtedness to Mr. Dhanit Yupho, Director-General of the Fine Arts Department, and to the Director of the Siam Kolakarn Music School respectively for loaning instruments, and to Commander Samret Niyomdej of the Royal Thai Navy Orchestra and to Mr. Jolemue Jolanugraha of the Fine Arts Department Orchestra, for allowing instrumentalists from their departments to take part in this concert.

PROGRAMME

ARCANGELO CORELLI · 1658 - 1713

Concerto Grosso, Opus 6 No 7 in D Major

Vivace - Allegro - Adagio - Allegro - Andante - Largo - Vivace

Continuo Soli: M.L. Usni Pramroj, Violin

Phairoj Duriyankasetha, Violin

Leslie Sompong, Violoncello

Vicharini Budasuke, Ogan

อาร์คันเจโล คอเรลลี นับได้ว่าเป็นนักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่คนแรกที่ได้แต่งดนตรีสำหรับบรรเลงด้วยไวโอลิน ในประวัติศาสตร์การดนตรีท่านได้รับยกย่องให้เป็น “ผู้วางรากฐานเทคนิคใหม่ของการบรรเลงไวโอลิน” “นักไวโอลินผู้ยิ่งใหญ่คนแรกของโลก” และ “บิดาของคอนแชร์ติ กรอสสิ”

คอนแชร์โต กรอสโซ ที่แต่งขึ้นระหว่างปลายศตวรรษที่ ๑๗ กับกลางศตวรรษที่ ๑๘ เป็นงานดนตรีสำหรับวงดุริยางค์ที่ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องสายวงใหญ่หรือที่เรียกว่าคอนแชร์โต กรอสโซ กับกลุ่มคอนแชร์ติโน (วงเล็ก) ซึ่งโดยปกติประกอบด้วยผู้บรรเลงไวโอลินเดี่ยวสองคนกับคอนตินูโอ (เชลโล และ ฮาร์พซิคอร์ด) - คอนแชร์โตประเภทนี้จึงแตกต่างจากคอนแชร์โตในสมัยต่อมาที่มีผู้บรรเลงเดี่ยวเพียงคนเดียวประชันกับวงดุริยางค์ คอเรลลีถือว่าเป็นผู้ริเริ่มคอนแชร์โตกรอสโซ และผลงานของท่านได้กลายเป็นต้นตำหรับของคอนแชร์โตสำหรับไวโอลินเดี่ยวและดุริยางค์ ซึ่ง ทาร์ตินี วีวัลดี, เฮนดิล และ เจ. เอส. บาค. ได้แต่งต่อมา

เชื่อกันว่า คอนแชร์ติ กรอสสิ โอปัส. ๖ รวมด้วยกัน ๑๒ ชิ้นได้นำออกแสดงที่กรุงโรมเมื่อ ปี ๑๖๘๒ และยังมีได้จัดพิมพ์ฉบับจนกระทั่งเดือนมกราคม ปี ๑๗๑๓ หลังจากมรณกรรมของท่านเพียงไม่กี่วันงานที่ท่านจะได้ฟังในโอกาสนี้คือ คอนแชร์โต กรอสโซ หมายเลข ๗ ในชุดที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นงานที่มีความไพเราะชวนให้ระลึกถึง คอนแชร์ กรอสโซ ของท่านเฮนดิล และเป็นงานชิ้นหนึ่งที่ได้รับคามสนใจเป็นอย่างมากจากผู้ฟังในปัจจุบัน

Arcangelo Corelli was considered to be the first great composer to devote himself to the writing of music for the violin. He played three major roles in musical history as “Founder of Modern Violin Technique”, “World’s First Great Violinists”, and “Father of the Concerti Grossi”.

A concerto grosso of the late seventeenth to mid eighteenth centuries is an orchestral composition in which the main string body or the concerto grosso is offsets by its epitome, the concertino group usually of two solo violins and a continuo (‘cello and harpsichord)—as distinct from the modern concerto, in which only one soloist provides the contrast with the orchestra. The first great exponent of concerto grosso was Corelli and his concerti grossi became the parent of the concerti for solo violin and orchestra by Tartini, Vivaldi, Haendel, and J.S. Bach.

It has been generally believed that Corelli’s twelve concerti grossi op. 6 were played in Rome in 1682, though not published until January of 1713, a few days after the composer’s death,

The beautiful concerto grosso No 7 of this famous Corelli cycle is a work in many aspects reminiscent of Haendel's concerti grossi and one which certainly deserves greater attention in present-day concert halls.

HANS GUENTER MOMMER . 1925

Little Music on the Thai tune "Khamen Prabad Prathoom Vang"

เพลงไทยนี้ นาย พอล เจ. ซีลิก ได้บันทึกเป็นโน้ตไว้ในหนังสือ "เพลงสยาม" (หรือมีชื่อในภาษาเยอรมันว่า "Siamesische Musik" จัดพิมพ์ขึ้นที่ไลพ์ซิกเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๒ เพลงนี้เข้าใจว่าจะอ่านเป็นสำเนียงไทยว่า "เขมรพระบาทปฐมวัง" (นายซีลิกอาจได้ยินเพื่อนเป็นประหลาด จึงจดลงว่า Prathoom Vang) แต่เมื่ออ่านโน้ตในหนังสือเล่มนี้แล้วจึงปรากฏว่าทำนองตรงกับเพลงที่นักดนตรีทั้งหลายเรียกว่าเพลง "เขมรเขตัจ" ซึ่งเป็นเพลงไทยสำเนียงเขมรของเก่า ที่เรียกว่า เขมรพระบาทปฐมวัง นั้นจะได้รับคำบอกเล่าจากผู้ใดก็ยากจะสันนิษฐาน แต่เท่าที่รู้เมื่อนายซีลิกมาเมืองไทยคราวนั้นก็ได้เที่ยวจดทำนองเพลงจากนักดนตรีต่าง ๆ โดยขอบ้าง ชูบ้าง ดังนั้นชื่อเพลงที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ "เพลงสยาม" จึงมีแปลก ๆ ผิดกันที่เรียกกันเป็นสามัญอยู่หลายต่อหลายเพลง ทั้งทำนองเพลงที่บันทึกไว้ก็ออกจะวิปลาสอยู่มาก

ศาสตราจารย์ ฮันส์ กึนเทอร์ มอมเมอร์ ได้นำเพลงนี้มาเรียบเรียงเสียใหม่ เพื่อบรรเลงด้วยวงดุริยางค์ การประสานเสียงและกลองมโหรีที่มอมเมอร์สร้างขึ้นใหม่ วาดภาพให้เห็นความสนุกสนานรื่นเริงในจินตนาการของชาวบ้านทางซีกโลกตะวันออก ท่านได้ใช้กลองมโหรีเพื่อให้เกิดความตื่นเต้นโกลาหล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฉาบซึ่งส่งเสียงอึกทักก่อให้เกิดอารมณ์ครึกครื้น เสียงอันแกร่งกล้าของไซโลโฟน จะแทนเสียงของระนาดได้เป็นอย่างดี และ glissando ของฮาร์พจะย้อนให้เรารำลึกถึงผลงานของเพรสซันนิสม์ของเดอบุซซี วงดุริยางค์ประกอบด้วยเครื่องดนตรีดังนี้: บีกโคโล, ฟลูท, โอโบ ๒, คลาริเน็ต ๒, บาสซูน ๒, ฮอว์น ๒, ทรัมเปต ๒, ทรอมโบน, ทูบา, ทิมปานี, ไตรแองเกิล, ฉาบ, ไซค์ตรัม, ไซโลโฟน, เปียโน, ฮาร์พ และเครื่องสาย

ผู้เขียนขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ มนตรี ตราโมท แห่งกรมศิลปากรไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเล่าประวัติอันพิศดารของเพลงนี้แก่ผู้เขียน

The above title of the song was taken from that of the Thai music by Paul J. Seelig who transcribed the melodies and tunes of the Thai music into western notation in a volume called "Siamese Music" published in Leipzig in 1932. When the notes are played the melody is similar to what is called "Khamen Kadej" as concluded by most musicians. This tune is in old Cambodian melody. It is known that when Mr. Seelig came to Thailand at that time, he roamed about places in order to obtain information about Thai music from musicians who were not authoritative. That is the reason why the names of songs and musical notes somehow deviate from the genuine ones.

This tune is orchestrated by Hans Guenter Mommer for an occidental orchestra. His harmonic and rhythmic ideas of crystalline quality illustrate the imaginative portrayal of the gay holiday—making amusements of the oriental peasants. He uses the percussion section to intensify the excitement especially the cymbals, the the greatest noise makers, which produce

an effect of festive mood. The shrill, dry and hollow tone of xylophone can similarly imitate the tone of 'ranade' (a kind of xylophone used in Thai musical ensembles). The glissando of the harp reminds us of Debussy's Impressionism.

The orchestration requires piccolo, flute, two oboes, two clarinets, two bassoons, two horns, two trumpets, trombone, tuba, timpani, triangle, cymbals, sidedrum, xylophone, piano, harp, and strings.

The writer of this programme note wishes to express sincere thanks to Professor Montri Tra-moteof The Fine Arts Department who kindly gave a valuable information on this curious Thai tune.

K.S.

FELIX MENDELSSOHN - BARTHOLDY 1809-1847

First Concerto for Pianoforte and Orchestra, Opus 25, in g minor

Molto Allegro con fuoco - Andante - Presto - Molto Allegro e vivace

Soloist: Malaival Boonyaratavej

เฟลิกซ์ เม็นเดิลโซห์น มีเพียงแต่เป็นนักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่ หากยังเป็นนักเปียโนชื่อก้องอีกด้วย ซึ่งบางครั้งอาจกล่าวได้ว่า เป็นนักเปียโนผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งในสมัยของท่าน อัจฉริยภาพของท่านเริ่มปรากฏตั้งแต่ยังเยาว์วัย ท่านสามารถออกแสดงเปียโนเป็นครั้งแรกในขณะที่ยังเด็กอยู่ เป็นจำนวนมากยังคงฝึกเล่นเปียโนได้อย่างขะมักคาก เมื่ออายุได้เพียง ๙ ขวบ ท่านได้เล่นเปียโนในวงตรีโอ เพื่อแสดงต่อสาธารณชน และท่านได้เริ่มแต่งเพลงเมื่ออายุได้ ๑๑ ขวบ ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเด็กน้อยผู้มีความมหัศจรรย์เช่นเดียวกับโมซาร์ท

ลักษณะอันเป็นธาตุแท้ของท่านในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีเจริญเต็มที่เมื่อท่านอายุได้ ๑๗ ปี และปรากฏอยู่ในผลงานทางเปียโนมากกว่าผลงานท่านอื่น ๆ เช่น ชิมโฟนี, ออราทอรีโอ, คลอจองเพลงร้อง ท่านสามารถใช้เปียโนเป็นสื่อแสดงออกถึงความบันเทิงใจของท่านได้อย่างสมบูรณ์ในทันทีที่ต้องการ โดยปราศจากความยากลำบากใด ๆ ทั้งสิ้น

'คอนแชร์โต ใน จี ไมเนอร์' ของเม็นเดิลโซห์นนับได้ว่าเป็นผลงานยอดเยี่ยมชิ้นหนึ่งที่เพียบพร้อมด้วยประกายอันสดใสและทรงคุณค่าอันละเมียดละไม ถ้าหากในค่านโครงสร้างและสไตล์ของคอนแชร์โตชิ้นนี้แล้ว จะมีลักษณะคล้ายของเวเบอร์มากกว่าของเบโธเฟน ดูเหมือนว่า เม็นเดิลโซห์นเริ่มงานชิ้นนี้ขึ้นอย่างเร่งรีบ มีหลายตอนในบทเพลงที่ผู้บรรเลงเดี่ยวเล่นแบบ improvisation ซึ่งเป็นศิลปะที่เม็นเดิลโซห์นถนัด เม็นเดิลโซห์นจัดได้ว่าเป็นนักแต่งเพลงโรแมนติกผู้เคร่งครัดต่อแบบแผนของการประพันธ์ ท่านได้นำเอาความเร้าร้อนของโรแมนติกเข้าผสมผสานกับแบบแผนคลาสสิกที่มีความหมกหมุ่นงดงาม ดังนั้น คอนแชร์โตบทนี้จึงมีโครงสร้างเป็นแบบคลาสสิกที่มี ๓ ท่อน ท่อนที่หนึ่งอยู่ในแบบแผนของโซนาตา, และท่อนสุดท้ายเป็นรอนโดที่มีท่อนนำสั้น ๆ ทั้ง ๓ ท่อนนี้บรรเลงติดต่อกันโดยไม่มีการหยุดระหว่างท่อน

เม็นเดิลโซห์นแต่งคอนแชร์โตบทนี้เสร็จลงในปี ๑๘๓๑ และอุทิศให้ Delphine von Schauroth นักเปียโนชาวเยอรมัน เม็นเดิลโซห์นได้เป็นผู้บรรเลงเดี่ยวในการออกแสดงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๑๘๓๑ ที่มิวนิกระหว่างการเดินทางจากอิตาลีไปยังกรุงปารีส

มอลโต อัลเลโกร คอน ฟโอโค

เครื่องสายและเครื่องลมไม้ซึ่งเล่น 'เกรเซินโต' (จาก *pp* ไปยัง *ff*) ๗ ห้องจะเปิดทางให้แก่เปียโน ซึ่งเริ่มแนวทางคู่แปดอย่างหนักหน่วงก่อน และตามด้วยอาการที่ร้อนรนเพื่อไปสู่แนวทำนองสำคัญอันแรกที่เล่นด้วยเปียโน ต่อมาวงดุริยางค์จะเล่นแนวทำนองนี้สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น เปียโนจะเล่นเนื้อหาสำคัญที่สองซึ่งราบรื่นและนุ่มนวลเหนือกลุ่มโน้ตเชบิต ๑ ชั้น ที่สั้น ๆ ห้วน ๆ ส่วนริคาปีกละชั้นนั้นจะใช้แนวทำนองแรก ครั้นแล้วแฟนแฟซึ่งเล่นด้วย ซอร์น และ ทรัมเปท จะเป็นเสมือนสะพานนำเข้าสู่ท่อนที่สอง

อันดานเต

ท่อนที่สองมีท่วงทำนองที่อ่อนโยนโน้มน้าวให้ล้าลึกถึง 'Nocturne' จาก 'Midsummer Night's Dream' ท่วงทำนองอันไพเราะนี้จะเล่นด้วย วิโอลา วิโอลองเชลโล, คับเบลเบส, บาสซูนและซอร์น จัดว่าเป็น *romanza* ที่งดงามมาก เปียโนจะเล่นท่วงทำนองนี้ที่ช้าอย่างแพรวพราว แล้วแฟนแฟเดิมซึ่งปรากฏตอนเริ่มแรกของท่อนนี้จะกลับมาอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่ท่อนสุดท้าย

เฟรตโต-มอลโต อัลเลโกร เอ วิวาเซ

ท่อนสุดท้ายเป็นแบบฉบับของดนตรี ของเม็นเติลโซห์น ที่เต็มไปด้วยความแจ่มใสและมีเสน่ห์รักรึงใจ ความบรรเจิดช่วงโชติของแนวทางที่บรรเลงด้วยเปียโนทำให้รำลึกถึงเวเบอร์ แนวทำนองที่สองอันไพเราะจากท่อนแรกจะกลับมาอย่างมีภาคภูมิใจอีกครั้งหนึ่งก่อนจะถึงท่อนหาง

Felix Mendelssohn-Bartholdy was not only a great composer but also a great pianist, perhaps one of the greatest of his age. His natural talent showed itself early: his pianistic debut was made at an age when other children are still stumbling over scales and arpeggios. When he was only nine, he played the piano part in a trio at a public concert, and he began composing at the age of eleven. He was acclaimed as a wonder-child and compared with Mozart.

His genuine nature reached a point of maturity when he was seventeen, and it appears in his piano works even better than in his symphonies, his oratorios or his songs. He was able to express himself at the piano with absolute directness and without the slightest arduousness.

Mendelssohn's 'Concerto in g minor' is certainly a masterpiece in its own way. The music has a sparkling charm and delicate precision. In construction as in style, this concerto is closer to Weber than to Beethoven. Composed hurriedly, it contains many passages which show the soloist's improvisation, an art in which Mendelssohn was a master. Mendelssohn was the most conservative of the romantic composers, he combined romantic ardour with a classical—decorousness of form. The concerto has a classical construction in three movements, the first movement is in sonata form, and the last a rondo preceded by a short introduction. These three movements are played without pause.

Mendelssohn completed this concerto in 1831 and dedicated to Delphine von Schauroth, a German pianist. Mendelssohn played it in its first performance in Munich on 17 October, 1831, en route from Italy to Paris.

Molto allegro con fuoco

Strings and woodwinds in seven crescendo (pp to ff) bars prepare the entrance of the piano with a forceful octave passage and agitated figuration leading to the first main theme, stated by the piano. Later, a more elaborately extended version of this theme appears in the orchestra. The solo instrument gives out a tranquil and tender second subject over a succession of staccato quavers. The recapitulation restricts itself to the first theme, and the subsequent fanfares by horns and trumpets serve as a bridge to the Andante.

Andante

The second movement is a gentle melody faintly reminiscent of the Nocturne from the "Midsummer Night's Dream" suite voiced by violas, cellos, double basses, bassoons and horns; it is a beautiful romanza. The piano restates this melody with some embellishments. The same fanfares that introduce this movement now introduce the Finale.

Presto - Molto allegro e vivace

The Finale is typical of Mendelssohn's brilliance and enchantment and forms an effective end to the concerto. The clarity and radiance of the keyboard writing is frequently reminiscent of Weber. Just before the coda there is unexpected reappearance of the lyrical second theme of the first movement.

INTERVAL

JOHN DOWLAND : 1562 - 1626

4 Songs, Arranged for Soprano and String Orchestra by Hans Guenter Mommer

Flow, my Tears จงไหลเถิดน้ำตาเอ๋ย

Die not before the Day ขออย่าเพิ่งสิ้นลมปราณไปเสียก่อนอรุณรุ่ง

I saw my lady weep ฉันเห็นเธอคร่ำครวญ

Come away, come secret Love จงมาเถอะเจ้าความรักที่ซ่อนเร้น

Soloist: Kitty Lamb, Soprano

จอห์น ดอว์แลนด์ (ค.ศ. ๑๕๖๒-๑๖๒๖) นักเล่นลิวด์ และนักแต่งเพลงชาวอังกฤษ เกิดที่ไอร์แลนด์ ในวันคริสมาสต์ของปี ๑๕๖๓ ขณะที่ยังเยาว์วัยท่านได้ร้องเพลงเล่นลิวด์ และศึกษาดนตรีที่เรียกว่า 'Tablature' (tablature นั้นเป็นระบบการบันทึกดนตรีโดยใช้สัญลักษณ์ที่ไม่ได้แทนระดับเสียงหากแสดงตำแหน่งนิ้วของผู้บรรเลง) เมื่ออายุได้ประมาณ ๑๗-๑๘ ปี ท่านได้เดินทางไปฝรั่งเศส เมื่อกลับสู่อังกฤษก็ได้รับปริญญาที่ออกซ์ฟอร์ดพร้อมกับ Thomas Morley (1557-1603) ผู้ซึ่งเป็นสานุศิษย์ของ William Byrd (1453-1623) ท่านได้เดินทางข้ามไปยังภาคพื้นยุโรปและได้ใช้วิชาดนตรีเข้ารับราชการ ตามราชสำนักต่าง ๆ ระหว่างนั้นท่านก็ได้แต่งเพลงและจัดพิมพ์ดนตรีสำหรับลิวด์ขึ้น อาทิเช่น; 1596-A New Booke of Trablature; 1597-Firt Booke of Songes or Ayres; 1600-Second Booke of songes or Ayres; 1603-Third and Last Booke of Songes or Ayres.

ดอว์แลนด์ได้ไปรับ ตำแหน่งนักดนตรี ประจำราชสำนัก แห่งพระเจ้ากรุงเดนมาร์ก อยู่พักหนึ่งที่ใน เดนมาร์กได้รับความยกย่องและได้คบหาสมาคมกับพวกคนสำคัญ ๆ เชื่อกันว่าท่านได้มีความสนิทชิดชอบกับ วิลเลียม เชกเปียร์ผู้ได้รับฉายาว่า พญาหงส์ แห่ง ลำน้ำเอวอน ผู้อายุน้อยกว่าท่านเพียงปีเดียวเท่านั้น ท่านได้เดินทาง ไปยัง นคร ลอน หลาย ครั้ง เพื่อ ชุ่ กิจ ใน การ จัด พิมพ์ บท เพลง ของท่าน และ เพื่อติด ต่อ ชื้อ เครื่อง

ดนตรี เพื่อส่งไปยังราชสำนักแห่งพระเจ้ากรุงเคนมาร์ก ทั้งนี้จึงเป็นที่แน่ใจได้ว่าศิลปินทั้งสองต้องมีโอกาสพบปะกันแน่ การเดินทางไปในครลอนครั้งหนึ่งของท่านประจวบกับเวลาที่เชคสเปียร์กำลังประพันธ์วรรณกรรมเรื่อง "แฮมเล็ต"

ในบรรดาผลงาน ของทาวลันด์ ก็มีลิวด์ เล่นคลอประกอบและเพลงสำหรับบรรเลงเดี่ยวด้วยลิวด์ ในสมัยของท่านนั้น ท่านเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในฐานะนักเล่นลิวด์ผู้สามารถ แต่ปัจจุบันนี้เรารู้จักท่านในฐานะนักแต่งเพลงร้องที่ลิวด์เล่นคลอประกอบ

John Dowland, English lutenist and composer was born in Ireland at Christmas time in 1563. As a youth he sang, learned to read music "Tablature" (tablature is a system of writing down music by symbols which represent not the pitch but the position of the performer's fingers) and to play the lute. At the age of 17 or 18 he travelled to France; returned, presently to England, where he took a college degree at Oxford along with Thomas Morley (1557—1603), who was the music student of William Byrde (1543—1623); then again to mainland of Europe, where he followed the profession of musician in several royal courts. Meanwhile he was writing and publishing lute music. His publications included; 1596—A New Booke of Tablature; 1597—First Booke of Songes or Ayres; 1600—Second Booke of Songes or Ayres; 1603—Third and Last Booke of Songes or Ayres; and contributions to the works of others.

For a time Dowland served as court musician to the King of Denmark, where he acquired a fine reputation and associated with the truly great. By some authorities it is thought that he was an intimate friend of William Shakespeare, the Swan of Avon, who was only a year younger than he. He is known to have gone to London at times in connection with the publication of his music, and was also sent there by the King of Denmark to buy musical instruments for the Danish Court. So it is certainly possible that the two artists may have met. At the time of one visit Shakespeare was working on his "Hamlet".

Among Dowland's work are solo songs with lute and lute solos. Though in his own day his fame rested on his lute playing, he is chiefly honoured today for his expressively chromatic solo songs with lute accompaniment.

WOLFGANG AMADEUS MOZART 1756—1791

Symphony No 39 in E Flat Major, K V. 543

Adagio—Allegro. Andante con moto : Menuetto : (Allegro) : Finale (Allegro)

โวล์ฟกัง อมาเดอุส โมซาร์ท ได้ประพันธ์ผลงานทางด้านดนตรีไว้เกือบทุกประเภท เช่น อوبرา, ไซนาตา, เซมเบอร์มิวสิก, คอนแชร์โต และซิมโฟนี การสร้างสรรค์ศิลป์ของท่านได้ผลิตผลงานดนตรีที่เลอเลิศเต็มไปด้วยความงดงามที่บริสุทธิ์ผุดผ่องและแผ่ด้วยอารมณ์อันละเอียดอ่อน เปรียบเสมือนดนตรีแห่งแสงอาทิตย์และความอ่อนไหวทั้งมวล มีผู้กล่าวว่าท่านแต่งเพลงได้ง่ายและรวดเร็วพอกับคนทั่วไปเขียนหนังสือ ภายในระยะเวลาหกสัปดาห์ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ปี ๑๗๘๘ ท่านได้แต่งซิมโฟนีชิ้นสุดท้ายและยิ่งใหญ่ที่สุดชิ้น 3 ชิ้น คือ ซิมโฟนี เบอร์ 39, 40 และ 41 (จูปีเตอร์) เป็นที่เชื่อกันว่าโมซาร์ทได้หันกลับไปแต่งซิมโฟนีอีกเพราะทราบว่าไฮเดินได้แต่ง 'ปารีส ซิมโฟนี' ๖ ชิ้น สำเร็จลงระหว่างปี ๑๗๘๕—๘๖ โมซาร์ทประพันธ์งาน ๓ ชิ้นในช่วงเวลาที่เขามอบบงทั้งทางด้านอาชีพและด้านชีวิตในครอบครัว แต่

ท่านยังมีช่วงเวลาที่ปลอดโปร่งอยู่บ้าง โดยได้มีโอกาสไปพักผ่อนในชนบทที่สงบนอกนครเวียนนาและนี่เองที่ช่วยให้ท่านสามารถสร้างสรรค์ซิมโฟนีทั้งสามที่สมบูรณ์ที่สุดทั้ง ๓ นี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ในเวลาอันรวดเร็ว

เอ็ดเวิร์ด กรีก ได้บันทึกเรื่องราวของโมซาร์ทและกล่าวถึงซิมโฟนี ๓ ชิ้นนี้ไว้ว่า “..... ซิมโฟนีทั้งสามได้แสดงให้เห็นประจักษ์ว่าการสร้างสรรค์ของท่านได้ถึงขีดสุดยก..... มันเป็นการยากที่จะตัดสินใจว่าชิ้นไหนสมควรจะได้รับการยกย่องมากที่สุด”

ซิมโฟนีทั้งสามนี้แต่ละชิ้นจะแตกต่างกันทั้งทางสไตล์และลักษณะ โดแนลด์ ฟรานซิส โทวี นักปราชญ์ทางดนตรีชาวอังกฤษได้กล่าวถึงซิมโฟนี อันนี้ว่า “เป็นที่รู้จักกันดีในความไพเราะของเสียง ส่วนหมายเลข 40 (จีไมเนอร์) นั้นเต็มไปด้วยความหวานไหวทางอารมณ์ และ หมายเลข 41 (ซีเมเจอร์) นั้นเล่าเป็น ซิมโฟนีชิ้นสุดท้ายที่แสดงถึงความสง่างามของเทพเจ้าของกรีก.... ซิมโฟนีแต่ละชิ้นมีวรรณคดีเฉพาะตัว และวรรณคดีสรรนี้สังเกตได้ชัดมาก ถ้าจะใช้วิธีดูจากเครื่องดนตรีที่ประจำในวงดุริยางค์นั้น ว่าชนิดไหนบ้างที่ไม่ได้ใช้ในซิมโฟนีอื่นไหน

สำหรับ ซิมโฟนี อี แฟลท นั้นไม่มีโอโบ แต่มี คลาริเน็ตมาแทน ออโตยาน นักเขียนเรื่องราวดนตรีชาวเยอรมันและนักโบราณคดีที่มีชื่อได้เรียบเรียงหนังสือชื่อ “ชีวิตของโมซาร์ท” ได้พบว่าการผสมผสานระหว่างคลาริเน็ต กับ ซอร์น และ บาสซูน ซึ่งได้สัมผัสเสียงนุ่มนวลกลมกล่อมได้สนองความมุ่งหมายพิเศษของท่าน ในขณะที่เสียงของฟลูทให้ความแจ่มใสและเบาพริ้ว ทรมานเป่าจะให้ความช่วงโชติและกระปรี้กระเปร่า

อี ที เอ โสฟฟ์มันน์ ได้เรียกซิมโฟนีบทนี้ว่า เป็น swan song ของท่านโมซาร์ท (ที่เรียกว่า swan song ก็เพราะในสมัยโบราณเชื่อกันว่าก่อนพญาหงส์จะตายมันร้องเพลงคร่ำครวญที่ไพเราะ ในที่นี้จึงหมายถึงงานชิ้นสุดท้ายหรือเพลงอำลาของโมซาร์ท)

เบอร์นาร์ค ชอร์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ซิมโฟนี ๑๖ ชิ้น” ที่ท่านแต่งขึ้นว่า ซิมโฟนี อี แฟลท เป็นผลงานที่เพียบพร้อมด้วยความสุภาพอ่อนโยนสูงศักดิ์และสง่างาม

อดาจิโอ อี แฟลท เมเจอร์ ๔/๔, อัลเลโกร อี แฟลทเมเจอร์ 3/4

ซิมโฟนีชิ้นนี้แตกต่างจากซิมโฟนีอีก ๒ ชิ้นตรงที่มี ‘ท่อนนำ’ ซึ่งท่อนนำจะปรากฏเสมอในซิมโฟนีของไฮเดินมากกว่าของโมซาร์ทและของเบโธเฟนท่อนนำซึ่งเริ่มซิมโฟนีชิ้นนี้มีความยาว ๒๕ ห้อง จะให้ความประทับใจเป็นอย่างมากและจะมีการตัดกันระหว่าง ‘ฟอร์เต’ กับ ‘เปียโน’ สีสันที่เกิดจากโน้ตสั้นๆ ห้วนๆ ที่หนักหน่วงและแนวทางของการไล่สเกลของเครื่องสายจะไปปรากฏอีกใน ‘อัลเลโกร’ ๔ ห้องสุดท้ายของท่อนนำ ที่เล่นด้วย ฟลูท, ไวโอลิน และบาสซูน จะแสดงออกลักษณะเฉพาะของโมซาร์ท

‘อัลเลโกร’ จะเริ่มด้วยการประกาศของเนื้อหาแรกที่เล่นด้วยเปียโนและได้ตอบด้วยลีที่เล่นด้วย ซอร์น และคลาริเน็ต แนวทางของการไล่สเกลลงที่ไวโอลินเล่นอย่างแจ่มใส ซึ่งปรากฏในท่อนนำมาแล้ว ได้เน้นถึงความร่าเริงมีชีวิตชีวา และแล้วส่วนแรกจะจบลงด้วยการเน้นที่มีพลังกำลัง แนวทำนองที่สองไวโอลิน จะแสดงถึงลักษณะที่เศร้าสร้อยหดหู่ ส่วนท่อนเคเวลลอพเม้นท์นั้นจะใช้เนื้อหาจากท่อนเอกซ์โพสิชันโดยตลอด และท่อนรีคาปีตูล์ชันก็ติดตามกระสวนของเอกซ์โพสิชันมาอย่างใกล้ชิด แนวทางเชื่อมโยงจะคัดแปลงเพื่อจะให้เนื้อหาที่สองปรากฏในโทนิคคีย์ ท่อนท้ายท่อนนำจะนำสู่การจบที่เด็ดเดี่ยว

อันดานเต คอน โมโต. เอ แฟลท เมเจอร์ 2/4

ท่อนนำโมซาร์ทใช้แบบแผนของโซนาตina แนวทำนองสำคัญนั้นเล่นด้วยเครื่องสาย ส่วนเครื่องเป่าจะหยกเล่นตลอดส่วนแรก ๒ ห้องที่เล่นด้วยเครื่องเป่าจะเล่นนำเนื้อหาที่สองซึ่งเล่นด้วยเครื่องสาย เนื้อหาที่สองนี้จะชวน

ให้เคลิบเคลิ้มกว่าเนื้อหาแรก แนวทางที่ให้เครื่องเป่าแต่อย่างเดียวมิได้มีบทบาทจะคลี่คลาย, และเนื้อหาแรกจะกลับมาอีก คราวนี้เล่นโดยเครื่องลมไม้และมีแนวทำนองซึกที่เล่นด้วยเครื่องสายเข้าประชันหลังจากที่ได้คลี่คลายออกไป เนื้อหาตอนแรกเริ่มที่เล่นด้วยเครื่องสายจะปรากฏอีก, เช่นเดียวกับตอนแรก การเล่นซ้ำจะนำท่อนนี้ให้จบลง

เมนูเอ็ทโต; อัลเลโกร อี แฟลท เมเจอร์ ๓/๔, ตรีโอ

มินูเอ็ทของซิมโฟนีบทนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นท่อนที่มีชื่อเสียงที่สุดที่โมซาร์ทได้ประพันธ์ขึ้น คนตรีเริ่มขึ้นอย่าง 'ฟอร์เต' มินูเอ็ทที่ถูกระเบียบแบบฉบับนี้มีสองตอนและจะเล่นซ้ำและตามด้วยตรีโอที่ไพเราะงดงามมาก เล่นด้วยคลาริเน็ต ๒ เล่า เล่าแรกนั้นเล่นท่วงทำนองส่วนเลาที่สองเล่นอัลเบอर्टีเบสในเสียงที่ต่ำกว่า ตรีโอก็เช่นกัน มีสองตอนและจะเล่นซ้ำ ก่อนจะจบมินูเอ็ทจะกลับมาอีก

ฟีนาล: อัลเลโกร. อีแฟลท เมเจอร์ ๒/๔

ท่อนฟีนาล อยู่ในแบบแผนโซนาตา เป็นท่อนที่โมซาร์ทสร้างสรรค์ให้เกิดอารมณ์ที่เบิกบานหรรษาเป็นที่สุด คนตรีจะเริ่มด้วยแนวทำนองที่ร่าเริงเล่นด้วยไวโอลินที่หนึ่ง ส่วนแอ็คคอมพานิเมนต์ ๘ ห้องแรกนั้นเล่นด้วยไวโอลินที่สอง แนวทำนองนี้จะเล่นซ้ำอย่าง 'ฟอร์เต' โดยวงดุริยางค์ทั้งวง แล้วกลุ่มโน้ตเชบิต ๒ ชั้น ซึ่งมีความสับสนวุ่นวายจะนำสู่เนื้อหาที่สองที่เริ่มด้วยไวโอลินที่หนึ่ง ส่วนท่อนหางของฟีนาลจะใช้แนวทำนองแรกเป็นหลัก

Wolfgang Amadeus Mozart composed music for almost every branch of the art, opera, sonata chamber music, concerto, and symphony. His creative art is a music of perfection, of pure beauty and delicate emotion, a song of sunlight and sensibility. He is said to have composed music as easily as other people write letters.

Within six weeks between June and August 10 in 1788, the master produced his three last and greatest symphonies, those in E flat, K. 543; g minor, K. 550; and C (the Jupiter), K. 551. It is perhaps a natural assumption that Mozart turned to the thought of composing symphonies again because of Haydn's success with his six "Paris Symphonies" within 1785-86. Mozart, composed the trilogy during the time of severe business, worries and artistic rebuffs. The summery quiet and isolation that he enjoyed in his suburban house outside Vienna must have made it possible for him to achieve, despite of his worries, the most beautiful symphonies.

Edvard Grieg, in his essay on Mozart, paid the following tribute to this trio of masterpieces, "They show the master at the height of his power . . . It is difficult to decide which of these symphonies deserves the most admiration . . ."

Each of these three symphonies is so different in style and character. Donald Francis Tovey, the great English musicologist and critic, suggests that the E flat symphony "has always been known as locus classicus for euphony; the g minor accurately defines the range passion comprehended in terms of Mozart's art; and the C Major ends his symphonic career with the joyful majesty of a Greek god . . . Each symphony has its own special colouring; and that colouring is none the less vivid in that it is most easily defined by stating what instruments of the normal orchestra are absent."

Finale : Allegro, E Flat Major 2/4

The Finale, in sonata form is Mozart in one of this gayest moods. It opens with a cheerful heme for first violins, the accompaniment for the first eight bars being given only to the second violins. The theme having been repeated 'forte' by the full orchestra, a bustling semiquaver figure leads to the second subject which announced by the first violins. The coda of this movement is based on the first theme.

คำบรรยายโปรแกรมโดย ไชแสง สุขะวัฒนะ
Programme Notes by Khaisang Sukhavadhana

The E flat symphony is, most usually, scored with no oboes but with clarinets instead. Otto Jahn, German writer on music and a well-known archaeologist, who wrote "Life of Mozart" found the blending of clarinets with horns and bassoons of 'a full mellow tone' requisite for his special purpose, while the addition of flute gives it clearness and light, and trumpets endow it with brilliancy and freshness.

E.T.A. Hoffmann called this symphony 'the swan song' of Mozart's youth.

Bernard Shore considered in his book, "Sixteen Symphonies", that the E flat is warmly appealing, gracious, gentled-hearted masterpiece.

Adagio, E Flat Major 4/4, Allegro, E Flat Major, 3/4

This symphony differs from the others of the group of three in having an Introduction, which was a regular habit with Haydn, but much less so with Mozart and Beethoven. The Introduction, twenty-five bars long is very impressive and dramatic with its contrasts of forte and piano, its strong dotted-note rhythms and its scale passages for the strings which foreshadow similar in the allegro. The concluding four bars of the Introduction contain the typically Mozartian effect of flute, violins and bassoon in triple-octave combination.

The Allegro begins with an announcement of the first subject on the violins with answering phrases on horns and clarinets. Brilliant downward-scale passages on the violins which recall those of the Introduction underline the element of liveliness and the first group ends with some energetic accents. The second theme, suggested timidly by the violins, has a melancholy character. The development is built throughout on material from the exposition and the recapitulation follows closely the pattern of the exposition, the bridge—passage being adapted so as to allow the second subject to appear in the tonic key and the short coda brings on a forceful conclusion.

Andante con moto, A Flat Major 2/4

The second movement, Mozart used the sonatina form. The principal theme is allotted to the strings and the wind instruments are silent for the whole of the first section. Two bars for wind instruments prepare the way for another subject of more passionate character than the first, also given to the strings. The passage which had been given to the wind instruments alone is developed, and there is a return of the first subject on woodwind, with a counter-theme against it for strings. After further development, the opening subject reappears in the strings, as at first, this repetition bringing the movement to a close.

Menuetto: Allegro E Flat Major 3/4, Trio

The Minuet of this symphony is probably the most famous movement Mozart ever wrote. The subject is announced at once, 'forte'. This is the proper Minuet which contains two parts, each repeated, and the Trio follows with its theme in the clarinet. It is the most delightful Trio in which the two clarinets are prominent, the first carries the melody and the second complements it with an 'Alberti bass' in the lower register. This, too, is in two parts—each repeated—and at the close the Minuet is heard once more.

๑๓๑)
... ..
... ..
... ..